

**Klenová: Stáje a stodoly
se proměnily v nádherné
výstavní prostory**

více na straně 10

**Dobrovolníci zachraňují srnčata,
pomáhají i drony a podpora kraje**

více na straně 14

**Cyklostezky
v kraji:
od turistiky
k bezpečné
a rychlé
dopravě**

více na straně 8–9

Značku Regionální potravina Plzeňského kraje 2026 získaly tyto výrobky:

Masné výrobky tepelně opracované
ŘEZNICKÁ VÁNOČKA
MASO Z FARMY (AB Bor s.r.o.)

Masné výrobky trvanlivé, tepelně neopracované, konzervy
a polokonzervy, čerstvé maso a masné polotovary
ZADNÍ HOVĚZÍ MASO VE VLASTNÍ ŠTÁVĚ
GOODY 77 s.r.o.

Sýry včetně tvarohu
TAŽENÝ BIO SÝR
ŠUMAVSKÁ MLÉKÁRNA (ŠUMAVSKÝ STATEK DLOUHÁ VES s.r.o.)

Mléčné výrobky ostatní
SYROVÁTKA GREP+ZÁZVOR
PODBRDSKÁ MINIMLÉKÁRNA (Michal Ivasienko)

Pekařské výrobky včetně těstovin
CHLĚB ŠUMAVA
PEPEKÁRNA (Josef Stajko)

Cukrářské výrobky včetně cukrovinek
MEDOVNÍČEK
NA PLECH – PERNÍČKY (Lucie Fabišiková)

Nápoje
NEBÍLOVSKÁ JABLEČNÁ LIMONÁDA – PŘÍCHUŤ LIMETA A MÁTA
SADY NEBÍLOVY (LUKRENA a.s.)

Ovoce a zelenina ve zpracované nebo čerstvé formě
OSTRÁ ZELENINOVÁ
VČELÍ FARMA U TOUPALŮ (Karel Toupal)

Ostatní
SIVEN UZENÝ S HLAVOU
ZPRACOVNA RYB KLATOVY a.s.

Co říkají vícenásobní držitelé značky Regionální potravina?

„Značku Regionální potravina vnímáme jako jedno z nejprestižnějších ocenění výrobců potravin u nás. Její získání je pro nás ujištěním, že jdeme správnou cestou a že svoji práci děláme poctivě a dobře,“ říkají **Jitka** a **František Červenkoví** z rodinné firmy Sirupy od Červenky.

03 Úvodní slovo

Plzeňský kraj jako první v Česku zavádí výuku první pomoci ve virtuální realitě

04 Skvělá atmosféra, rekordní účast... Půlmaraton Plzeňského kraje má vítěze

05 Cyklobusy a turistické spoje opět vyjely

06 „Urgentní příjem není náhradou za praktického lékaře,“ říká vrchní sestra Lucie Stoklasová

Bábovkový den opět poděkuje pěstounům

07 Kordista Jakub Coufal: Kraj mě podporuje ve sportu, který mě baví

08 Rozhovor s Vladimírem Krocem

10 Klenová: Stáje a stodoly se proměnily v nádherné výstavní prostory

Jak vypadaly plakáty před válkou

11 Přes Plzeň a Domažlice až do Mnichova, krajem vede cyklistická dálnice

12 Hydepark

14 Dobrovolníci zachraňují srččata, pomáhají i drony a podpora kraje

15 Spolupráce s univerzitou funguje, Nexus pomůže studentům i pedagogům k zahraničním pobytům

Plzeňský kraj, Škroupova 1760/18,
301 00 Plzeň
IČO: 70890366

Redakční rada: **Martina Hradecká,**
David Havlena, **Eva Mertlová,**
Jindra Radová, **Štěpánka Szabó,**
Petra Štěpánová, **Natálie Vainarová,**
Kateřina Dobrovolná

Název: **Plzeňský kraj** (periodický tisk
územního samosprávného celku)
Náklad: **265 000 ks**
Datum vydání: **18. 5. 2026**
Místo vydání: **Plzeň**
Evidenční číslo: **MK ČR E14873**
Četnost vydání: **11**
Grafická úprava: **NAVA Tisk s.r.o.**
E-mail: **redakce@plzensky-kraj.cz**
Distribuce výtisků zdarma
Foto na titulní straně: **Martin Kalný**

Neoznačené články jsou redakčními materiály.

Vážený občané, milí sousedé, příběh o statečném rytíři, který bojoval s větrnými mlýny, známe všichni. Minimálně ze školy, kde patřila kniha Důmyslný rytíř Don Quijote de la Mancha mezi povinnou literaturu. Dnes ale nepíšu o maturitě ani o škole. Píšu o mlýnech proto, že se nám ten příběh boje s větrnými mlýny vrátil. Jen už to nejsou romantické stavby, ale většinou strohé industriální věže, které mají za úkol vyrábět elektřinu. Což také dělají, ale mně se prostě nelíbí a přijdou mi ošklivé. I když bych měl možná jako hejtmán tyto stavby podporovat, radost z nich nemám. Podle mého názoru totiž ničí jednu z nejcenějších věcí, kterou v Česku máme – unikátní ráz krajiny. To, že máme možnost vidět krajinu bez rušivých prvků, jako jsou třeba větrníky, je věc, kterou je Česko v rámci EU unikátní. A přijde mi škoda o to kvůli byznysu několika lidí přijít. I proto jedním v Praze s ministry o tom, aby v kraji bylo co nejméně tzv. akceleračních zón, kde mohou investoři postavit tyto větrníky ve velmi krátké době. V tomto stojím za lidmi a zároveň říkám – ano, budujme solární elektrárny na střechách domů, továren, prostě tam, kde to jde a kde to neruší ráz krajiny. Stavme menší vodní elektrárny, investujme do obnovitelných zdrojů, ale neničme naši krajinu. Samozřejmě nelze stavbu těchto „větrníků“ zakazovat. Pokud se někdo rozhodne a obyvatelé dané lokality mu k tomu dají souhlas, tak ano. Protože řeči o tom, že tato forma výroby elektřiny je bezproblémová, jsou podle studií přinejmenším zavádějící. Nicméně vám chci všem popřát krásné jaro. Vyrazte ven na procházku, v tomto období je náš kraj opravdu úžasný.

Váš hejtmán
Kamal Farhan

Plzeňský kraj spouští v Česku unikátní výuku první pomoci ve virtuální realitě

O životě člověka často rozhodují minuty... Mozek při zástavě krevního oběhu začíná odumírat během 3–5 minut. A v těchto klíčových minutách jsou důležití kolemjdoucí. Mohou to být právě naši středoškoláci. Téměř 30 tisíc žáků z krajských škol bude připraveno pomoci, absolvují totiž výuku první pomoci. Plzeňský kraj zavedl systematickou výuku první pomoci na svých středních školách prostřednictvím unikátního systému virtuální reality propojené s umělou inteligencí VR Rescue. Nejdříve tréninkem prochází Střední zdravotnická škola v Klatovech, další budou následovat.

O proškolení více než 29 tisíc žáků krajských škol se stará Zdravotnická záchranná služba Plzeňského kraje díky speciálním figurínám, které jsou propojené s virtuálními brýlemi. Plzeňský kraj pořídil pro výuku sadu 20 virtuálních brýlí ve dvou dokovacích stanicích, 10 figurín a potřebné licence v ceně 2,62 mil. Kč. „Vnímáme to jako velmi smysluplnou investici, protože každý z nás se může ocitnout v situaci, kdy bude muset první pomoc

poskytnout, nebo ji sám bude potřebovat. Umět zachránit lidský život je tou nejcenějšou dovedností,“ říká hejtmán Plzeňského kraje **Kamal Farhan**. Program školení první pomoci se zaměřuje primárně na zástavu krevního oběhu a následnou kardiopulmonální resuscitaci, protože první minuty takového stavu jsou naprosto zásadní pro přežití pacienta. Trénink první pomoci funguje na principu virtuální reality propojené s umělou inteligencí.

Skvělá atmosféra, rekordní účast... Půlmaraton Plzeňského kraje má vítěze

Doběhnout, překonat sám sebe, sáhnout si na dno i zažít obrovskou euforii... Půlmaratony jsou o běžcích a o jejich lidských příbězích. A takových bylo 11. dubna více než dva tisíce. Jeden velký příběh, který vháňá slzy do očí, je i příběh Jirky, který dokázal půlmaraton doběhnout do cíle s protézou. Příběh plný odhodlání, síly a neuvěřitelné vůle. Za každým účastníkem je nějaký osobní příběh a na start Půlmaratonu Plzeňského kraje se jich postavilo rekordních 2300. Navíc letošní již 11. ročník byl opravdu rychlý. Ze šesti závodů padly hned 4 nové trat'ové rekordy.

Trasa závodu vedla z areálu Škodaland přes Litice, Šlovice, Dobřany, Lhotu a Valchu. V hlavním závodě na půlmaratonské trati zvítězil mezi muži Tomáš Eisner s časem 1:12:16, který zaběhl svůj osobní rekord. Běžec se stal celkem už počtvrté vítězem Půlmaratonu PK. Z žen byla nejrychlejší Eliška Poborská z Prahy s časem 1:19:25. V soutěži o nejrychlejší běžkyni Plzeňského kraje zvítězila i letos Jana Vojáková s časem 1:20:09. Eisner a Vojáková obdrželi finanční odměnu ve výši 10 000 Kč. Další běžci v obou kategoriích na 2. a 3. místech získali 5 000 a 3 000 Kč. Podmínkou finanční výhry byl trvalý pobyt v Plzeňském kraji.

Děkujeme všem běžcům i fanouškům na trati. Velké poděkování patří složkám IZS – záchranářům, hasičům a policistům i všem dobrovolníkům. Bez vás by to nešlo! Těšíme se na další ročník v roce 2027.

Půlmaraton z pohledu pořadatele

➤ 2300 běžců na startu (převážně muži) z více než deseti zemí - Česká republika, Slovensko, Indonésie, Velká Británie, Rakousko, Moldávie, Španělsko, Portugalsko, Ukrajina, USA, Irsko, Nizozemí, Švýcarsko.

➤ Tratě: půlmaraton na 21,097 km, OMEXOM krajská desítka, LEAR krajská pětka, týmový běh a DECATHLON dětské běhy.

➤ Jen 12 běžců závod nedokončilo.

➤ Celkem 4 překonané trat'ové rekordy.

➤ Nejstarší běžec: Stephen Taylor, 78 let (LEAR krajská pětka + Týmový běh).

➤ Snědlo se a vypilo: 462,5 kg banánů, 500 kg pomerančů, 18 kg chipsů, 16 kg preclíků, 6000 litrů vody.

➤ Zdravotníci ošetřili: 5 lehce zraněných během závodu (nejčastěji oděrky, natažené svaly a podvrtnutý kotník), 1 transport do zdravotnického zařízení (podezření na poranění stehenního svalu), ZZS PK letos využívala mimo jiné transportní dron pro rychlejší zásah v případě zdravotních komplikací na trati.

➤ Co nás potěšilo: rekordní účast, skvělá atmosféra, vše šlapalo jako hodinky.

➤ Co nás překvapilo: divoáci na trati u Dobřánek.

➤ Stovky fandících transparentů na trati: např. Oktáva běží, maturita počká. Přidej, pivo tě čeká. Bolest je dočasná, výsledky na netu navždy. Tat'ka, Honza do toho! Lama běží půlmaraton. To dáš, už jen půlka. Hezký holky běží půlmaraton.

➤ Půlmaraton opět pomáhal: celkem 36 150 Kč jde na odborné a dlouhodobé psychoterapie pro děti z pěstounských rodin.

Cyklobusy a turistické spoje opět vyjely

Od začátku května můžete využít po celém kraji cyklobusy a turistické spoje. Jako každý rok pro vás máme několik novinek. A dobrá zpráva je, že ceny jízdenek zůstaly stejně jako v minulém roce.

Jízdenky Turista Plzeňskem v různých variantách (jednotlivec, skupina, s Bavorskem, s MHD Plzeň...) jsou jednoznačně nejvýhodnějším způsobem celodenního cestování po kraji. A na kolik vás vyjde přeprava kola? Jízdenka pro kolo na 4 hodiny 20 Kč nebo na 24 hodin 40 Kč. Upozorňujeme, že jízdenku Turista Plzeňskem nejde kombinovat s rezervací kol v aplikaci Virtuální Plzeňská karta, k rezervaci je nutné si pořídit jízdenku na daný spoj.

Brdy

Nejrychlejší je linka 447 Plzeň – Spálené Poříčí – Věšín, Teslíny s vlekem pro 22 kol. Bez kola můžete využít linku 523 Plzeň – Spálené Poříčí – Rožmitál pod Třemšínem, o víkendech je dopoledne posílena o jeden pár spojů do Míšova a Rožmitálu pod Třemšínem. Využít můžete vlaky linky P21 na trati Rokycany – Mirošov – Příkosice – Nezvěstice (s přepravou cca 8 kol) nebo linku 248 Rokycany – Vísky.

Český les

Ve spolupráci s okresem Tirschenreuth a městem Tachov se zavádí od 14. 6. 2026 celoroční linka 764 Tachov – Světce – Bärnau – Tirschenreuth, v letní sezóně o víkendu převezve 5 kol. V provozu bude i v pracovní dny mezi Tachovem a Bärnau. Do Staré Knížecí Huti nově jede

cyklobus linky 762 z Plané s návazností na vlaky od Plzně, Stříbra či Mariánských Lázní. V provozu je linka 649 Plzeň – Horšovský Týn – Bělá nad Radbuzou – Přimda a turistický spěšný vlak „Český les“ na trase Plzeň hl. n. – Stříbro – Svojsín – Bor – Bělá nad Radbuzou s kapacitou 10 kol. Dále cyklobus linky 651 Furth im Wald – Domažlice – Čerchov – Waldmünchen.

Postřelí

Do oblasti Postřelí, tj. do oblasti Manětínska, se nejlépe s kolem dostanete za využití vybraných spojů linky 322 Plzeň – Dolní Bělá – Manětín (kapacita 5 kol). Na Žihelsko je možné využít rychlíky či osobní vlaky Plzeň – Kaznějov – Plasy – Žihle. Do Rabštejna nad Střelou se dostanete posílenou linkou

355 Manětín – Žihle – Kralovice (přestup mezi vlakem a autobusem v Žihli). Dalším užitečným autobusem pro výlety je linka 404 (Praha –) Rakovník – Kralovice – Manětín – Nečtiny, kde platí tarif IDPK včetně jízdenek Turista Plzeňskem.

Šumavská klasika a nové spojení do Německa

Šumava má pestrou nabídku cyklobusů (viz přehled). Vypravit se lze i do bavorského příhraničí linkou 983 (kapacita 5 kol) na prodloužené trase Železná Ruda – Velký Javor – Bodenmais nebo linkou 982 z Klatov a Nýrska do Bodenmais. Z Plzně do Klatov a Železných Rud je možné využít spěšný vlak „Šumava“ (kap. 24 kol). Pozor, do 13. 6. 2026 je mezi Přešticemi a Klatovy výluka vlaků.

Přehled cyklobusů na Šumavě

- 423 Plzeň – Klatovy – Čachrov – Modrava (kapacita 22 kol)
- 462 Plzeň – Sušice – Horská Kvilda – Kvilda (kapacita 5/22 kol)
- 972 Žel. Ruda – Prášíly – Hartmanice – Sušice (kapacita 5 kol)
- 974 Sušice – Kašperské Hory – Srní – Modrava – Kvilda (kapacita 5/22 kol, v červenci a srpnu provoz denně)
- 975 Sušice – Kašperské Hory – Stachy (kapacita 5 kol)
- 979 Železná Ruda – Prášíly – Modrava – Kvilda (kapacita 22 kol, v červenci a srpnu provoz denně)
- 980 Horská Kvilda – Kvilda – Bučina (kapacita 5 kol, v červenci a srpnu provoz denně)
- 981 Domažlice – Klatovy – Prášíly – Kvilda (kapacita 22 kol), v pracovní dny červenec – srpen Klatovy – Srní bez přepravy kol
- 982 Klatovy – Nýrsko – Lam – Bodenmais (bez přepravy kol)
- 983 Klatovy – Železná Ruda – Velký Javor – Bodenmais (kapacita 5 kol, v provozu jen v červenci a srpnu)

Brdy

Český les

Postřelí

„Urgentní příjem není náhradou za praktického lékaře,“ říká vrchní sestra Lucie Stoklasová

Lucie Stoklasová pracuje ve Stodské nemocnici od počátku své profesní kariéry. Začínala na gynekologickém oddělení, poté působila jako staniční sestra chirurgické ambulance. Ale vždy ji přitahovala akutní péče. Podílela se na vzniku urgentního příjmu ve Stodské nemocnici a stala se vrchní sestrou. Jak funguje urgentní příjem a jaké situace zde personál zažívá?

Kdy by lidé měli využít urgentní příjem?

Když jde o náhlý, vážný nebo potenciálně život ohrožující stav, např. dušnost, bolest na hrudi, úrazy, krvácení nebo náhlé zhoršení zdravotního stavu. Lidé mají někdy obavy a nejistotu a v takovém případě je vždy lepší přijet. Zároveň je ale důležité si uvědomit, že urgentní příjem není náhradou za praktického lékaře.

Jak často se setkáváte se zneužíváním urgentního příjmu?

Bohužel denně. Často přicházejí pacienti s obtížemi, které trvají delší dobu a bylo by možné je řešit v ambulantní péči. Zvyšuje to zátěž personálu a prodlužuje čekací doby. Pacienti v akutním ohrožení jsou ošetřeni přednostně.

Čím je práce na urgentním příjmu specifická?

Především svou nepředvídatelností. Během jedné směny řešíme široké spek-

rum situací, od drobných obtíží až po boj o život. Naplno zde vyniká význam týmové spolupráce.

Jak vypadá běžná směna a co musí sestra zvládat?

Běžná směna vlastně neexistuje, každá je jiná. Sestra musí zvládat triáž, akutní péči, asistenci u výkonů, komunikaci s pacienty i jejich rodinami, spolupráci s lékaři i záchrannou službou. Reagovat rychle, rozhodovat se a udržet si přehled i v náročných situacích.

Co vás na práci nejvíce baví a co je naopak nejnáročnější?

Nejvíce mě naplňuje vědomí, že můžeme pomoci ve chvíli, kdy jde opravdu o hodně. Velkou motivací je pro mě také tým. Nejnáročnější jsou jednoznačně vypjaté situace spojené s emocemi pacientů. Každodenní součástí práce je stres a tlak, ale bohužel i agresivní chování některých pacientů.

Jaké konkrétní situace máte na mysli?

Není výjimkou, že pacienti nebo jejich doprovod reagují nepříjemně, zejména pokud musí delší dobu čekat. Velmi náročné jsou i situace s pacienty pod vlivem alkoholu nebo návykových látek. Někdy je nutné i přivolat policii. Bohužel dochází i k poškozování vybavení, například rozkopnutí dveří. Častým problémem je také nepochopení toho, že pacienti jsou ošetřováni podle závažnosti jejich stavu, nikoli podle pořadí příchodu. Pro někoho to může být frustrující, pro nás je to však základní princip, který může rozhodovat o životě.

Bábovkový den opět poděkuje pěstounům

Poslední květnový den bude také letos patřit sladkému a voňavému poděkování náhradním rodičům. Plzeňský kraj se totiž opět přidá k celorepublikovému Bábovkovému dni, a to je příležitost pro kohokoliv, kdo chce poděkovat pěstounkám a pěstounům, a téma pěstounství tak zviditelnit. Jak na to? Stačí upéct, koupit, namalovat nebo jakkoliv jinak vytvořit bábovku, vyfotit ji nebo s ní natočit krátké video a v neděli 31. května vše sdílet na sociální sítě s hashtagy #diknahradnimrodinam, #babovkovyden2026 a #pestujbudoucnost. Bábovka, to je symbol rodiny, který člověka provází celým životem, evokuje klid, pohodu, domov. Ministerstvo práce a sociálních věcí ve spolupráci s obecně prospěšnou společností Hledáme rodiče organizují Bábovkový den s cílem upozornit na to, že v České republice trvale stoupá počet dětí vyrůstajících mimo rodinu a společenský status náhradních rodičů není vždy na takové úrovni, jakou by si zasloužili. Plzeňský kraj se k akci přidává prostřednictvím kampaně na podporu pěstounství Pěstuj budoucnost, která vznikla i z toho důvodu, že v regionu je náhradních rodičů stále méně, než jaká je potřeba. „Bábovkový den se v Plzeňském kraji vloni konal poprvé a podařilo se, k výzvě se připojila také řada známých tváří. Pěstounství je pro nás velmi důležité téma a věříme, že se také letos ukáže, že role náhradních rodičů není veřejnosti lhostejná a bábovek se objeví co nejvíce,“ říká vedoucí Odboru sociálních věcí Krajského úřadu Plzeňského kraje Filip Zapletal.

Kordista Jakub Coufal: Kraj mě podporuje ve sportu, který mě baví

Osmnáctiletý Jakub Coufal, student třetího ročníku oboru geodézie Střední průmyslové školy stavební, se věnuje kordu a je členem šermířského klubu TJ Lokomotiva Plzeň. Díky dotaci kraje měl už několikrát příležitost reprezentovat Českou republiku na evropském i světovém šampionátu.

Letos v dubnu odletěl na mistrovství světa do Brazílie, k čemuž mu výrazně pomohla právě finanční podpora Plzeňského kraje. Zúčastnil se šampionátu Rio 2026 Junior & Cadet Fencing World Championships, a to v soutěžích kordistů v jednotlivcích i družstvech. „Dotace od kraje byla velmi důležitá, jelikož primárně pokryla cestovní výdaje. Náklady jsou vysoké i na sportovní výzbroj a výstroj, kontrola vybavení je velmi přísná a často je potřeba na mistrovství zakoupit zcela nové kusy,“ říká **Jakub Coufal** a dodává: „Kdybych dotaci nedostal, i tak bych se zúčastnil, ale pro mou rodinu by to bylo velmi finančně náročné. Například samotné čepele pro kordy (zbraně), které jsou povinné minimálně ve třech kusech, stojí téměř 20 tisíc korun. S přípravou mi kromě oddílu pomáhá také Akademie individuálních sportů Plzeňského kraje.“

Nejedná se o první dotaci, kterou Jakub od kraje získal. „Již dříve mi kraj poskytl podporu na mistrovství světa a Evropy, konkrétně na MS 2023 – Tallinn, ME 2023 – Plovdiv a ME 2024 – Neapol,“ uvedl Jakub, který se šermu věnuje už devátým rokem.

K tomuto neobvyklému sportu ho přivedla láska k historii. „Jako malého mě rodiče brali na historické bitvy a ukázky šermu. Natolik mě to nadchlo, že jsem se chtěl věnovat historickému šermu. Dokonce jsem se chtěl stát kovářem a ukovat si vlastní meč. K desátým

tým narozeninám mě rodiče přihlásili na sportovní šerm. Roky přípravy mi přinesly výsledky, díky kterým jsem se mohl podívat například do Ria de Janeiro nebo před dvěma lety do Rijádu.“

Jako jeden z nejlepších kordistů v kraji se nominoval i na Olympiádu dětí a mládeže. Bronzová medaile z této akce v Olomouci patří mezi jeho velké úspěchy. Za sebou má také trojnásobnou reprezentaci na mistrovství

Evropy a světa a 2. místo v českém žebříčku v roce 2024.

Jeho disciplínou je šerm kordem. „Na rozdíl od fleretu a šavle platí zásahy na celé tělo včetně masky a započítávají se i souběhy,“ vysvětlil a na závěr připojuje poděkování: „Kraji bych chtěl poděkovat za to, že mě podporuje ve sportu, který mě baví. Byl bych rád, kdyby se mi i v dalších letech podařilo zúčastnit mistrovství Evropy a světa.“

Sportovcům v individuálních sportech, kteří se v roce 2026 účastní MS nebo ME, kraj letos rozdělí celkem 1 400 000 korun. Sportovec může získat částku max. 50 tisíc korun, z které lze hradit cestovné, ubytování, startovné či drobné vybavení. Kraj v prvním kole kromě Jakuba Coufala přispěl například sedmnáctileté sportovkyni Anně Kubínové, která se zúčastnila ME mládeže v karate na Kypru. Dále závodníkům Oldřichu Kovaříkovi a Marku Kapicovi na účast FIA European Historic Rally Championship - Historic Rallye Fafe v Portugalsku. Patnáctiletý Václav Turjanica obdržel podporu na účast na ME 2026 U16/18 ve sportovní střelbě v Bulharsku. Na letošním světovém šampionátu ve Španělsku v silničních motorkách nás skvěle reprezentoval Jonáš Nedvěd ze Starého Plzně. Kraj podpořil i účast Davida Horníka na Mistrovství světa v benčpresu v Polsku.

Cyklostezky v Plzeňském kraji: od turistiky k bezpečné a rychlé dopravě

Vybudovali jsme 320 kilometrů cyklotras, to už je vidět

Na slunečné jarní počasí se po zimě těší každý milovník cykloturistiky. Podmínky pro cyklisty, kteří jezdí nejen za turistickými cíli, ale například i do práce, se v Plzeňském kraji neustále zlepšují. Kraji se v tomto ohledu daří, vše probíhá podle předem stanovené koncepce a cyklotrasy vznikají tam, kde jsou skutečně potřeba. Dobře funguje spolupráce s městy a obcemi, ale také s okolními kraji i sousedním Německem. Budování cyklostezek ale není už jen o turistech, v posledních letech se dbá na dopravní obslužnost a zejména bezpečnost. Jaká cesta vede ke vzniku nové cyklostezky a jak se daří propojovat region? Nejen to prozradí Vladimír Kroc, který působí jako koordinátor výstavby cyklostezek a cyklotras na Krajském úřadu Plzeňského kraje.

text: **Martina Hradecká**
foto: **Jindra Radová**

Vladimír Kroc na cyklotrase Plzeň-Chrást, jedné z tras vzniklých využitím bývalé železniční infrastruktury.

Plzeňský kraj spravuje silnice II. a III. třídy, ale cyklostezky ne. Jak tedy funguje jejich budování?

Kraj není majitelem a správcem cyklotras a cyklostezek, ale dotujeme jejich výstavbu a údržbu. Majiteli jsou obce. A aby budování cyklostezek mělo nějakou hlavu a patu, tak se řídíme naší státní koncepcí budování a výstavby cyklotras a cyklostezek v PK. Byla zpracována tak, aby odpovídala i národní strategii. Cyklotrasy musí navazovat nejen v rámci jednotlivých katastrálních území, ale i přes hranice krajů a států.

Realizujete tzv. cyklistické linie?

Ano, máme vyvedení cyklistické dopravy z Plzně všemi urbanisticky významnými směry. Dále dva okruhy kolem Plzně, vnitřní a vnější krajský okruh. Na západní hranici jsou cyklotrasy protnuty trasou vedoucí po hranici bývalé železné opony, některé trasy pokračují i za hranice ČR. V současné době významně přibývá snaha o propojení pohraničí mezi ČR a SRN.

Není to ale jen o turistice na kole?

Dříve byl důraz kladen především na turistiku, v posledních letech se pohled změnil a důležité je také dopravní hledisko, aby cyklistika mohla tvořit jednu z možností k uspokojování dopravních potřeb obyvatel. V minulosti šlo hlavně o zážitek. To je zásadní rozdíl, s přibližováním k větším městům roste důraz na dopravní charakter cyklotras.

Můžete uvést příklad?

Např. trasa z Plzně do Domažlic vede podél silnice I. třídy přes Stod, Holýšov a Horšovský Týn. Brzy se bude realizovat úsek u Chrastavic, jinak je hotová. Důležité je, že spojuje velká města a nevytváří výrazný závlek. Tzn. že není výrazně delší než samotná silnice. Pokud by byla delší, nikdo by po ní nejezdil. Možná jen ten, kdo se chce o víkend projít. Ale kdo se potřebuje rychle přesunout z jednoho bodu do druhého? Ten by jel po silnici. A tomu chceme předjet. Prioritou je bezpečnost.

Ne vždy ale platí, že nejkratší je nejlepší...

Někdy je lepší kopec objet než ho za každou cenu překonávat. Pokud se na kopci nachází turistický cíl, hlavní linie cyklo-

trasy k němu nepovede. Místo toho bude vytvořena odbočka pro ty, kteří tento cíl chtějí navštívit. Pokud bychom vedli hlavní trasu přímo k cíli, znamenalo by to z hlediska délky a převýšení významný závlek. To by ve výsledku vedlo k tomu, že cyklisté raději využijí komunikace pro motorová vozidla, což bezpečnosti silničního provozu rozhodně nepříspěje.

Zmínil jste bezpečnost. Prioritou kraje je vést cyklotrasy mimo silnice?

Ano, základním parametrem je zvýšení bezpečnosti. Cyklotrasy by neměly vést po velmi zatížených silnicích II. třídy a už vůbec nemluvíme o silnicích I. třídy. Proto máme koncepci, která zajišťuje jejich efektivní budování. V současnosti je ve spolupráci s SÚSPK a PČR zvažována možnost místní úpravy provozu na vybraných úsecích silnic I. a II. třídy, kde již byla vybudována samostatná cyklostezka. Tato úprava by spočívala v osazení dopravního značení, které by v daných úsecích zakázalo jízdu cyklistů.

Jak si stojíme ve srovnání s ostatními?

Za deset let máme přes sto zadotovaných projektů, které již byly realizovány. V rámci republiky jsme lídrem v budování, dosud jsme vybudovali 320 kilometrů cyklotras a myslím, že to už je vidět. Není to ale jednoduché. Plzeňský kraj se v současné době nově snaží podporovat obce při vytváření dopravního prostoru pro alternativní dopravu na průtahových komunikacích obcí.

Díky dotacím se daří budovat cyklotrasy i v menších obcích, které by na to ze svého rozpočtu nedosáhly. Kolik kraj obcím poskytuje?

Systém financování z kolového dopravního programu je 80:20, to znamená, že kraj může obcím nebo sdružením obcí, jako jsou mikroregiony apod., poskytnout až 80 % celkových nákladů projektu.

Je ze strany obcí zájem?

Zájem je. Už to není o tom, že bychom přemlouvali starosty. Obce jsou iniciativní a samy připravují projekty.

Na obcích je pak samotná údržba cyklostezek?

Ano, a je to zcela logické. Vedení obce ví, co je třeba v místě udělat, kdy

shrabat listí, co opravit apod. Vzhledem k lepší údržbě a udržitelnosti volíme asfaltový povrch, nikoli šterkový. I když se to některým cyklistům nelíbí. Šterk se špatně udržuje, cesta je pak plná děr a obec by na takovou údržbu neměla prostředky. Naproti tomu údržba asfaltu je pro obce výrazně jednodušší.

Jak dlouho trvá budování cyklostezek?

Nejrychlejším řešením je budovat tam, kde je již nějaká komunikace v majetku obce. Připraví se podklady pro opravu a dá se to stihnout v jednom roce. Horší situace je při novostavbě, kde je majetková příprava. Tu si dělají obce samy, je to dlouhá a nákladná cesta, při které se musí realizovat vyjmutí půdy ze ZPF, výkupy pozemků apod. Proto například ještě nemáme hotový úsek Starý Plzeň - Štáhlavy na dálkové cyklotrase č. 9 v úseku Plzeň - Brdy.

Zbytek do Brd je ale hotový?

Ano, ze Žákavé jsme ve spolupráci s obcemi vybudovali samostatnou cyklostezku přes Spálené Poříčí až na Padrtě. To je cyklostezka rakouského typu, opravdu krásná.

Pro budoucí cyklostezky využíváte i bývalé železniční tratě?

Ano, ideální je opuštěné železniční těleso. Proto také spolupracujeme se Správou železnic. Takto například vznikla cyklostezka Plzeň - Chrást. Další vznikne při modernizaci železnice ze Stoda do Horšovského Týna. A posledních deset let velmi významně využíváme také zaniklé úvozové cesty. Ty jsou většinou v majetku obcí, což je výrazná úspora, protože majetková příprava je vždy největší kámen úrazu.

Cyklotrasy ale vznikají i při stavbě nových silnic?

Ano, tady kromě naší Správy a údržby silnic spolupracujeme i s ŘSD. S tím se nám podařilo domluvit, že na nejvyšším silničním mostu u Plas budovaném v rámci obchvatu bude i cyklostezka a chodník. Dokonce tam bude i vyhlídková plošina s průhlednou podlahou. Původně měla být v místě jen silnice, my jsme domluvili tuto změnu.

Klenová: Stáje a stodoly se proměnily v nádherné výstavní prostory

Areál statku v Klenové, který tvoří nedílnou součást hradu a zámku Klenová, prochází v posledních letech postupnou proměnou. V roce 2026 se návštěvníkům poprvé naplno představují nově zrekonstruované části areálu.

Původní objekty stájí a stodol se proměnily ve velkorysé výstavní prostory, které nabízejí zcela nové možnosti pro prezentaci současného umění. Významnou součástí areálu je i rozvíjený sochařský park, kde mohou návštěvníci volně procházet mezi díly současných autorů. K vidění jsou například plastiky Štěpána Šefra, Dagmar Šubrtové, Valeria Tedeschiho nebo Zuzany Kantové. Spojení historického prostředí statku s moderním uměním vytváří jedinečnou atmosféru, která je pro Klenovou typická.

Objekt hospodářského dvora v Klenové byl do správy galerie navrácen v restitučním řízení. Areál, jenž historicky souvisel s provozem zámku, je renovován po jednotlivých etapách. V roce 2022 byla dokončena revitalizace části budov, které jsou v současnosti využívány pro depozitární účely a jako zázemí pro tvůrčí činnost.

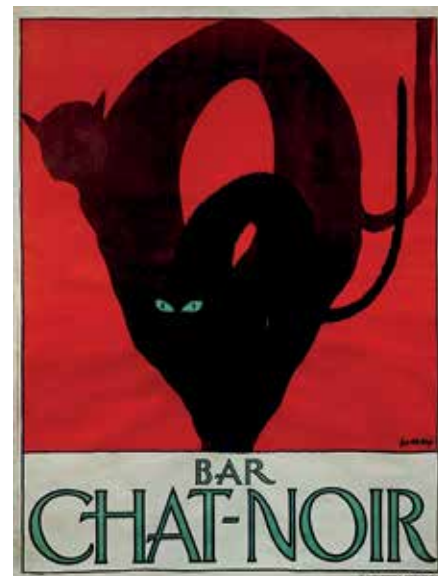

Hlavní událostí sezóny bude otevření nových výstavních prostor v bývalých stodolách, které tvoří propojený celek o rozloze téměř 1 000 m². Galerie je poprvé představí v plném rozsahu v rámci Muzejní noci 6. června, kdy zde zároveň proběhne zahájení výstavy Barevný model autorů Richarda Loskota a Vítězslava Plavce.

Jak vypadaly plakáty před válkou

Navštivte v Západočeské galerii v Plzni výstavu Spektákl: Zábavní plakát 1890–1938, od 6. května do 13. září ve výstavní síni Masné krámy.

Masový rozmach organizované zábavy od konce 19. století úzce souvisel s proměnou moderní společnosti. Velkoměsta se stala centry podniků, které nabízely spektakulární podívanou – divadelní představení, kabarety, taneční karnevaly či iluzionistické show. Zásadní roli sehrál obrazový plakát, jehož zlatá éra na přelomu 19. a 20. století položila základy moderní vizuální komunikace. Plakáty se samy staly spektaklem – efektní reklamní médium. Výstava představuje více než sto zábavních plakátů z období před druhou světovou válkou, vytvořených jak nejvýznamnějšími osobnostmi oboru, mezi nimiž nechybí Jules Chéret, Alfons Mucha, Luděk Marold, Karel Šimůnek, Arnošt Hofbauer, František Kysela, Vilém Rotter, Emil Weiss a Leo Heilbrun, tak i anonymními autory. Expozici doplňují dobové fotografie a obsahové medailony.

Přes Plzeň a Domažlice až do Mnichova, krajem vede cyklistická dálnice

Mezinárodní cyklotrasu č. 3, zkráceně pojmenovanou CT 3, často označujeme jako cyklistickou dálnici. Spojuje Prahu, Plzeň, Domažlice, Regensburg a Mnichov. Nabízí nejen krásnou a rozmanitou krajinu a příjemný profil, ale hlavně je bezpečná. Vede totiž téměř v celém svém koridoru mimo silniční dopravní síť.

Začíná v Praze a krátce vede podél Vltavy a Berounky. Poté stoupá k severnímu okraji CHKO Brdy, kde dosahuje nejvyššího bodu, a dál už příjemně klesá podél Klabavy přes Dobřív a Rokycany do Plzně. Odtud pokračuje kolem Radbuzy k Horšovskému Týnu, znovu vystoupá přes Domažlice a CHKO Český les k České Kubici a následně klesá přes hranici do Furth im Wald, Regensburgu až do Mnichova. Přestože jde o dálkovou cyklotrasu, jsou zde skvělé alternativy i pro jednodenní výlet. Ve stejném koridoru totiž vede i železniční trať, proto není nic jednoduššího než vyrazit na cyklovýlet vlakem. Co například dojet po železnici do Rokycan či Mirošova a užít si krásné klesání až k Plzni? Nabízí se i překrásný a pohodový úsek vhodný i pro děti mezi

Plzní a Horšovským Týnem. Náročnější, ale o to autentičtější je etapa křížující jižní část Českého lesa mezi Domažlicemi a bavorským městečkem Furth im Wald. Je jen na vás, který úsek si vyberete. Kombinace kola a vlaku vám dává svobodu „ušít“ si výlet dle vlastních možností.

Vzdálenosti:

- Praha – Mnichov: 457 km
- Úsek Strašice – Plzeň: 35 km
- Úsek Plzeň - Horšovský Týn: 57 km
- Horšovský Týn – Domažlice: 14, 5 km
- Domažlice – Furth im Wald: 21 km

Zajímavosti podél trasy:

- Muzeum Středních Brd v areálu bývalých kasáren ve Strašicích

Všechny tipy naleznete na www.turisturaj.cz nebo v nové mobilní aplikaci **Plzeňský kraj – Turistů ráj**.

- Vodní hamr Dobřív
- Muzeum Dr. Bohuslava Horáka v Rokycanech
- Vodní nádrže Klabava a Ejpovice
- Klášter Chotěšov
- Dům dějin Holýšovska
- Zámek Horšovský Týn
- Rozhledna Šibeniční vrch
- Domažlice
- Akvadukt Havlovice
- Přírodní koupaliště Babylon

Doprava:

- vhodné kombinovat s vlakem

Nabíjecí stanice:

- Strašice u mostu
- Dobřív
- Hrádek – u přístřešku Dlouhá Louka
- Rokycany – Malé náměstí 107, Rokycany
- Plzeň – Zahradní 2, Plzeň
- Dobřany – Náměstí T. G. M. 5, Dobřany
- Chotěšov – Topkolo
- Holýšov – náměstí 5. května 32, Holýšov
- Domažlice – Boženy Němcové 118, Domažlice (Služebna Městské policie Domažlice)
- Babylon
- Česká Kubice
- Horní Folmava

TIP pro cyklisty:

Akce FANATIK PLZEŇ, 20. 6., start a cíl v Plzni u Šídloveckého rybníka

Trasy různých délek - silniční, MTB trasy, ale i trasy pro gravely, elektrokola a koloběžky

Více na: www.fanatik-plzen.cz

JIŘÍ VALENTA

MARIE POŠAROVÁ

RUDOLF ŠPOTÁK

PETR FIŠER

LUKÁŠ HEGNER

PAVEL ČÍZEK

Otázka:

Téma větrných elektráren je v současnosti velmi aktuální. Jaký je váš postoj k jejich výstavbě v kraji?

Zveřejněním návrhu změny č. 2 územního rozvojového plánu 14. dubna tohoto roku začal na celorepublikové úrovni proces vymezování akceleračních oblastí pro výstavbu větrných elektráren. Podle Plzeňského kraje však chyběla včasná komunikace s kraji a obcemi a příprava byla podceněná. Kraj přitom neusiluje o blokadu rozvoje a snaží se problematikou akceleračních oblastí dlouhodobě zabývat. Opírá se o vlastní studie a návrhy chce věcně připomínkovat. Kraj za problematické považuje také to, že obce a občané mají možnost vyjádřit se k návrhu akceleračních oblastí až nyní v rámci veřejného projednání návrhu změny, které proběhne v pátek 15. května 2026 od 10 hodin v pražském Radiopaláci. Připomínky k návrhu je možné uplatnit pouze písemně, a to nejpozději do 15 dnů od konání veřejného projednání, tedy do 1. června 2026 včetně.

JIŘÍ VALENTA (STAČILO! KSČM, SD-SN A ČSNS) zastupitel Plzeňského kraje

Získávaná elektrická energie z větrných elektráren by dle mého názoru měla natrvalo zůstat pouze minoritní součástí energetického mixu ČR, ve kterém by mělo zcela zásadně převládat „jádro“. K letošnímu roku bylo v ČR instalováno kolem 220 větrných elek-

tráren vyrábějících pouze 1 % elektřiny, což by se mohlo zvýšit až na, snad ještě únosnou hranici, 5 %. Tato zařízení by se ale měla instalovat pouze tam, kde je to vhodné, tedy v lokalitách s vysokým a stabilním potenciálem větru, v dostatečné vzdálenosti od lidských obydlí a samozřejmě pouze s deklarováním souhlasem příslušných místních samospráv a také vždy autorizovaným

referendem obyvatel. U realizovaných monstrózních „větrníků“, prokazatelně ničících krajinný ráz a s velice problematickým vlivem na živočichy, musí být však ekonomický přínos pro obce natolik zásadní, aby mohl zmíněné hendikepy z velké části minimalizovat. V případě nesplnění jakékoliv z těchto podmínek jsem osobně zcela proti budování zmiňovaných staveb!

MARIE POŠAROVÁ
SVOBODA A PŘÍMÁ DEMOKRACIE
(SPD) A TRIKOLORA
zastupitelka Plzeňského kraje

Jako poslankyně i krajská zastupitelka vnímám současný tlak na výstavbu větrných elektráren velmi kriticky. Tyto zdroje jsou nestabilní a závislé na počasí, takže nemohou zajistit spolehlivé dodávky energie bez záloh z jiných, často fosilních zdrojů. Zároveň vedou ke zdražování energií, protože jejich výstavba i provoz jsou nákladné a tyto náklady nesou občané. Nepříjemný je i zásah do krajinného rázu – vysoké stožáry zásadně mění charakter naší krajiny a mohou poškodit její hodnotu i turistický potenciál. Opakovaně také slyším obavy obyvatel z hluku a možných psychických potíží, zejména poruch spánku a dlouhodobého stresu. Proto jasně říkám, že si nepřeji výstavbu větrných elektráren ani v našem Plzeňském kraji, ani nikde v celé České republice. Jsme povinni hledat jiná, odpovědnější řešení, která nepoškodí naši krajinu ani kvalitu života lidí.

RUDOLF ŠPOTÁK
NEZÁVISLÍ

zastupitel Plzeňského kraje

Větrné elektrárny vnímám jako důležitou součást budoucí energetiky, a to i v Plzeňském kraji. Přechod na obnovitelné zdroje je nezbytný nejen kvůli ochraně životního prostředí, ale i z hlediska energetické bezpečnosti a soběstačnosti regionů. Zároveň je ale zásadní, aby jejich výstavba probíhala citlivě a s respektem k místním podmínkám. Klíčové podle mě je, aby o konkrétních projektech nerozhodovalo pouze centrum v Praze, ale aby do procesu byly aktivně zapojeny obce a Plzeňský kraj. Právě místní samosprávy nejlépe znají charakter krajiny, potřeby obyvatel i možné dopady na kvalitu života. Pokud mají lidé pocit, že se na rozhodování podílejí, roste i jejich důvěra a ochota projekty přijmout. Podporuji proto rozvoj větrné energetiky, ale za podmínky transparentního dialogu, féro-

vého sdílení přínosů a respektu k hlasu regionu.

PETR FIŠER

ANO 2011

člen rady pro oblast životního prostředí a zemědělství

Za současných podmínek je můj postoj vůči výstavbě větrných elektráren bohužel negativní. Jsem pro případný rozumný rozvoj, ale dle odborných podkladů, znalosti území, a hlavně a pouze na základě skutečné debaty se samosprávami. Obdobně věcně a odborně, nikoli jen emotivně, by měly ke změně územního rozvojového plánu přistupovat také obce a občané. Jen připomínky opřené o konkrétní argumenty a znalost místních podmínek mohou mít skutečnou váhu a reálnou šanci, že budou při dalším posuzování návrhu zohledněny. Snažíme se intenzivně jednat s Ministerstvem životního prostředí a vysvětlovat problematiku nejen životního prostředí v Plzeňském kraji. Na základě našich připomínek a jednání obsahuje aktuální návrh daleko menší plochy určené pro akcelerační oblasti a některé byly dokonce vyškrtuty, ale přesto ho Plzeňský kraj nevnímá pro region za zcela přijatelný. Ke změně č. 2 územního rozvojového plánu se proto ještě vyjádří a uplatní připomínky v rámci společného jednání o návrhu změny.

LUKÁŠ HEGNER

ODS a TOP 09-SPOLEČNĚ DO KRAJE

zastupitel Plzeňského kraje

Větrné elektrárny tvoří nedílnou součást energetického mixu nejen velké části západní Evropy, ale celého rozvinutého světa. Stejně jako jiné zdroje elektrické energie však mají svá specifika, která nelze pominout v procesu jejich povolování. Jsou nepochybně zdrojem hluku, ovlivňují zásadně krajinný ráz a v podmínkách Plzeňské kotliny je diskutabilní jejich energetická efektivita. Proto se domnívám, že by větrné elektrárny stejně jako jakékoliv jiné energetické či průmys-

lové stavby měly podléhat řádnému individuálnímu povolovacímu procesu, nikoliv plošným výjimkám např. ve formě tzv. akceleračních zón. Zásadní roli při jejich povolování by měl hrát jak názor obyvatel obce, v jejímž katastru má být větrná elektrárna umístěna, tak i občanů sousedních obcí, zejména v případech, kdy je záměr plánován v blízkosti společné hranice více obcí. Stát i kraj by měl v maximální možné míře respektovat právo obcí na samosprávu, ať již výstavbu VTE na svém území podporují, nebo s ní naopak nesouhlasí.

PAVEL ČÍŽEK

STAROSTOVÉ A NEZÁVISLÍ

náměstek hejtmána pro oblast dopravy

V České republice se vyrábí jen necelé 1 % elektrické energie z větrných elektráren. S ukončením spalování uhlí v uhelných elektrárnách je nutné nově nastavit výrobu elektrické energie ze všech ostatních zdrojů, tzn. energetický mix jaderných, plynových, vodních a větrných elektráren. Kdysi byla většina uhelných elektráren na severu a zatížila tak obyvatele velkými zdravotními riziky. Dnes se staví zdroje, které již tato rizika nemají, nejsou vázány na těžbu uhlí, a tak je vhodné, aby byly rozmístěny rovnoměrně po celém území státu. Pokud by tomu tak bylo, dle energetické koncepce ČR by mělo být v Plzeňském kraji postaveno do 10 let cca 20 větrných elektráren, tj. každý rok dvě. Jako starostové trváme na tom, aby byl každý záměr výstavby prokonzultován s obcemi a aby obce vždy požadovaly zpracování posouzení vlivu elektrárny na životní prostředí (EIA). V posouzení se zejména hodnotí vliv na krajinný ráz a např. i vliv na populace ptáků a netopýřů. Tam, kde se tyto populace vyskytují, jsou vyžadována přísná technická opatření, která např. umí zastavit turbínu. Je dobré posuzovat každý záměr racionálně, bez dezinformací. Je dobré, aby se na každém záměru shodli obyvatelé sousedních obcí a měli z toho prospěch po dobu životnosti elektrárny, která je počítána na 25–30 let.

OSTATNÍ POLITICKÉ STRANY SVŮJ PROSTOR PRO VYJÁDŘENÍ K TOMUTO TÉMATU NEVYUŽILY.

Dobrovolníci zachraňují srnčata, pomáhají i drony a podpora kraje

Plzeňský kraj se rozhodl i v letošním roce podpořit činnost spolku Stop sečení srnčat – Plzeňsko, z.s. Jeho hlavní činností je záchrana srnčat během senoseče, která probíhá od konce dubna zhruba do poloviny července. To je bohužel přesně ta doba, kdy zejména srny kladou mlád'ata na loukách ve vysoké trávě, aby je ochránila.

Instinkt srnčatům velí přikrčit se v případě hrozícího nebezpečí v travním porostu a být neviditelnými. Je to strategie, která velice dobře funguje před predátory, avšak neobstojí před moderní zemědělskou technikou. Ani starší srnčata nemají před sekačkami šanci, stroje jsou rychlé a z kabiny traktoru má řidič minimální šanci zahlédnout mládě, které popoběhne často jen pár desítek metrů a znovu se schová v trávě. Podle odhadů ročně zemědělská technika usmrtí přes 60 tisíc srnčat, a nejen jich, krutá smrt se týká i dalších, často chráněných druhů.

Plzeňský kraj spolek v loňském roce podpořil částkou 100 tisíc korun, v letošním roce hodlá tuto podporu opakovat.

Dobrovolníci se snaží vyhledávat schovaná mlád'ata v travních porostech těsně před senosečí a v jejím průběhu pomocí dronů s termokamerou. V den sečení od velmi brzkých hodin, tedy zpravidla před 5. hodinou ranní, prohledávají dobrovolníci plochy určené ten den k sečení. Bez dronů s termokamerou je však minimální šance mlád'ata schovaná v hustém porostu objevit. Když operátor dronu srnče nebo jiné zvíře objeví, dobrovolníci ho odchytí, umístí do přepravního boxu a schovají na bezpečné místo. Tam v bezpečí, chládku a mimo hlučná místa přečkají do posečení plochy a poté se srnče vrací na bezpečné místo co nejbližší k místu nálezu. Srna zpravidla vše z bezpečné vzdálenosti sleduje,

potomka si po uklidnění situace najde a odvede. Manipulace má svá jasná pravidla, dobrovolníci jsou pečlivě proškoleni a manipulaci s mlád'aty provádí případně s podporou zkušenějších kolegů.

V sezóně 2025 se do bezpečí podařilo vynést 661 srnčat, 14 dančat, 3 kolouchy, 15 zajíčků, 7 ježků, a označit 20 hnízd ptáků a tím jim zajistit ochranu před zemědělskou technikou.

Klíčová pro úspěch celé akce je vždy spolupráce se zemědělci a myslivci. Někteří zemědělci bohužel neohlašují myslivcům termíny sečí, ačkoliv je to jejich

povinnost ze zákona. Často opomíjejí i povinnost sečení louky od středu ke kraji, aby tak zmenšovali riziko postupné koncentrace zvířat v sečené ploše. Ani někteří myslivci ochranu mlád'at často dostatečně neřeší. Přitom jejich znalost lokality, biologie druhů a poskytnutí dobrovolníků bývá často velkou pomocí při hledání mlád'at. Právě pomoc myslivců a zemědělců spolek vítá a zároveň jim nabízí poskytnutí pomoci, at' už s radami spojenými s nákupem dronu, pilotním výcvikem nebo „zapůjčením“ pilota s dronem.

Pro členy spolku a s nimi spolupracující dobrovolníky se jedná o velmi fyzicky a časově náročnou činnost, kterou provádějí výhradně ve svém volném čase. Proto jakákoliv podpora ze strany státu, samospráv či veřejnosti, at' už poskytnutím lidské síly, nebo příspěvkem na koupi dronů, je velice vítaná a umožňuje spolku svoji pomoc postupně rozšiřovat na větší území Plzeňského kraje.

Spolupráce s univerzitou funguje, Nexus pomůže studentům i pedagogům k zahraničním pobytům

Plzeňský kraj dlouhodobě spolupracuje se Západočeskou univerzitou. Nejnovějším společným krokem je vznik nové instituce, která má usnadnit zahraniční mobility studentů, pedagogů i dalších odborníků z regionu. Spolupráci budou připomínat i lípy, které zástupci kraje a univerzity společně před časem zasadili v Janovském mokřadu. Středoškoláci, vysokoškoláci, pedagogové a další odborníci z Plzeňského kraje budou moci díky novému ústavu Nexus jednodušeji vycestovat na zahraniční pobyt do světa. Dlouhodobým záměrem obou institucí je posílit mezinárodní zkušenosti, přivést do regionu nové impulzy a udržet talenty v kraji. Instituce s názvem Nexus – mezinárodní mobility Plzeňského kraje, z. ú. bude na jednom místě soustředit organizaci zahraničních výjezdů i příjezdů, vzdělávacích programů a mezinárodních projektů. Smyslem je zjednodušit dnes roztržitý systém a dát mobilitám dlouhodobou strategii. Odbor školství Plzeňského kraje již v loňském roce rozjel úspěšný program, v rámci kterého středoškoláci vycestovali do Japonska. „Nexus bude zajišťovat také pokračování tohoto programu na rozvoj Plzeňského kraje DRESS UP & STAY HOME. Od příštího

roku pak také GoHigher. Vytvoříme tím kapacitu pro podporu internacionalizace všech škol v regionu i pro skupinu nadaných a talentovaných,“ uvedl náměstek hejtmána pro oblast školství a sportu **Vladimír Kroc** a doplňuje, že součástí bude i snaha získávat financování pro tyto aktivity z evropských programů, například Erasmus+. Spolupráce kraje s univerzitou se projevuje dlouhodobě. Společně připravily i zajímavý projekt, který pomůže krajině v regionu. Výsadba 35 lip srdčitých u přírodní rezervace Janovský mokřad u Nýřan, která letos v březnu proběhla, bude symbolicky připomínat 35 let Západočeské univerzity v Plzni. Stromy, které sázeli společně zástupci kraje a univerzity, vytvoří přirozenou bariéru u dálnice D5, omezí hluk a světlo z provozu a zlepší podmínky pro ptáky i hmyz. Výsadba stromů se konala v rámci projektu Zdravá krajina v chráněné oblasti Janovský mokřad, který vznikl v povodí Vejprnického a Lučního potoka. Místo i typ stromu bylo strategickou volbou. Lípy zde slouží hned několika účelům: jejich husté koruny poskytují nektar a pyl pro hmyz v období nedostatku potravy, zároveň fungují jako přirozená bariéra proti hluku a světelnému znečištění z nedaleké dálnice.

Letní školy ZČU: roboti, ekonomika i umělá inteligence

Univerzita nabízí letní školy pro žáky základních i středních škol. Od 13. do 17. července proběhne Homo Economicus, který hravou formou přibližuje ekonomii bez učebnic.

Pro žáky je připravena také JuniorFEL, kde si vyzkouší elektřinu, obvody i robotiku. Na začátku srpna nabídne program Campo Arduino programování robotů, následovaný Campo Lapone Hackathonem pro starší středoškoláky se zaměřením na autonomní řízení a chytrá města. Letní škola eNCéčko v červenci nabídne obrábění s možností získání certifikátu. Zájemci o hlubší zamyšlení mohou zvolit Letní filosofickou školu AI. V květnu se otevírají přihlášky na Léto s vědou na NTC, které umožní středoškolákům zapojit se do skutečného výzkumu. Více informací najdete na www.zcu.cz.

Nominujte své blízké na Cenu hejtmana za celoživotní přínos Plzeňskému kraji či Cenu hejtmana za záchranu lidského života v roce 2025

V minulosti cenu získali:

Jiří Tomášů - věnuje se výcviku vodicích a asistenčních psů. Pomohl takto stovkám hendikepovaných lidí.

Karel Neuberger - zasvětil celý svůj život hornictví. Zajistil rekonstrukci štol Prokop a vybudování hornické stezky.

Alena Tichá - vyučuje hru na klavír a cembalo. Její žáci sbírají ocenění po celém světě.

Hana Koreisová - během jednoho měsíce se ocitla hned třikrát v roli záchránkyně života.

Více inspirativních příběhů najdete na plzensky-kraj.cz.

Navrhuji na Cenu hejtmana za

celoživotní přínos Plzeňskému kraji / záchranu lidského života v roce 2025

Jméno, adresa, telefon a e-mail navrhované osoby:

.....
.....

Popis mimořádných zásluh (možno přiložit životopis) / popis záchrany života:

.....
.....

Moje jméno, adresa, telefon a e-mail:

.....

Vyplněním a odesláním/předáním návrhu nominace Plzeňskému kraji dává podávající výslovný souhlas, aby Plzeňský kraj se sídlem Škroupova 1760/18, 301 00 Plzeň, IČO 70890366 zpracoval osobní údaje v rozsahu dle nominačního formuláře pro účely administrace cen hejtmana za celoživotní přínos Plzeňskému kraji a za záchranu lidského života v roce 2025. Oprávnění subjektu údajů a podmínky a účely zpracování jsou zveřejněny na www.plzensky-kraj.cz. Nominace zašlete na výše uvedenou adresu do 1. 6. 2026.